

Projekt WorkLiveInVesthimmerland/Himmerland

Baggrund

For tiden er der økonomisk opsving i Danmark. Der er stigende vækst, ledigheden falder, og eksporten vokser. Udviklingen trues dog af begyndende mangel på kvalificeret arbejdskraft, der kun ser ud til at blive værre i de kommende år. Allerede i dag oplever op mod halvdelen af virksomhederne i flere regioner, at de har udfordringer med at rekruttere den arbejdskraft, de har brug for. Flere prognoser viser, at problemet vil vokse, så der i 2020 eksempelvis vil mangle over 30.000 faglærte. Alene i Nordjylland forventes at næsten 5800 nye medarbejdere vil blive efterspurgt inden 2020, på tværs af alle faggrupper.¹

Det giver omsiggribende konsekvenser for virksomhederne. Det kommer til at koste omsætning og væksten bremser for virksomheder i Nordjylland. Selvom der er et stort udbud af kompetent arbejdskraft, mangler der stadig arbejdskraft i Nordjylland.

Danske og nordjyske kommuner bliver mere og mere opmærksomme på disse udfordringer. Der er i den grad stigende konkurrence blandt kommunerne om at få tiltrukket og fastholdt kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne i netop deres kommune.

Men kommunerne kan ikke løse udfordringerne alene. Det kræver et medspillende erhvervsliv, der tager aktivt del i at løfte opgaven. Det er også denne udfordring, som nu er blevet italesat overfor Vesthimmerlands Kommune af en række lokale virksomheder.

Der er flere kommunale, regionale og nationale initiativer i gang for tiden, der har fokus på at få kvalificeret arbejdskraft ud på de nordjyske arbejdspladser. Det er intentionen, at WorkLiveInVesthimmerland skal koordinere sine aktiviteter med disse eksisterende tilbud. Dog er det vigtigt, at WorkLiveInVesthimmerland selv iværksætter en række initiativer på tværs af forskellige lokale, nationale og internationale aktører. Aktiviteterne vil omhandle følgende to indsatsområder:

1. Målrettet tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft
2. Fastholdelse af dansk og international arbejdskraft

Det er vigtigt at understrege, at WorkLiveInVesthimmerland ikke har fokus på den umiddelbare rekruttering, der handler om at virksomhederne forsøger at rekruttere arbejdskraft her og nu ved egen hjælp, ved hjælp af jobcentret eller gennem assistance af private rekrutteringsfirmaer. Tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft er derimod en indsats, der kræver det lange seje træk. På den lange bane handler tiltrækning om at "brænde"/ markedsføre Vesthimmerland i rigtig mange sammenhænge på de rigtige steder med den helt rigtige timing. Det vil omfatte:

- At lave kampagner, events og PR
- Synlig tilstedeværelse på danske og udenlandske jobmesser

¹ S. 39 (Fremkom2016)

- Jobdating, jobmatch events, som kunne foregå på Erhvervsskolerne i Aars
- Fortælle de gode historier om kommunens virksomheder
- Brande erhvervslivets DNA
- Brande kommunens turistattraktioner
- Brande kommunens kultur- og foreningsliv

Fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft kræver derimod ofte en forholdsvis kort behandlingstid i det øjeblik, at virksomhederne har rekrutteret ny arbejdskraft til kommunen.

Fastholdelse af dansk og international arbejdskraft er i tråd med "Vores Vækst", hvilket er et strategisk fokusområde i Vesthimmerlands Kommunes plan – og bæredygtighedsstrategi 2018. "Vores Vækst" er defineret som følger:

"Vi skal ville noget. "Vores Vækst" handler om, at vi gennem udvikling vil gøre Vesthimmerland til et godt sted at bo og vi vil gøre kommunen til et endnu bedre sted at drive virksomhed"

Formål

I forbindelse med at tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft, vil der være nogle opgaver, der er mest oplagte for kommunen, mens andre bør virksomhederne selv tage sig af uden at kommunen blander sig. Ligeledes vil der være nogle opgaver, hvor både offentlige og private virksomheder løfter denne opgave i fællesskab.

WorkLiveInVesthimmerland tager udgangspunkt i, at det er et fælles ansvar at skabe vækst, udvikling og beskæftigelse i kommunen. Det handler kort og godt om at øge puljen af arbejdskraft i Vesthimmerlands Kommune, således virksomhederne kan rekruttere den nødvendige arbejdskraft. I det perspektiv er:

Formålet med WorkLiveInVesthimmerland er at skabe bedre betingelser for virksomheder, så de er i stand til at skaffe den nødvendige arbejdskraft. Det skal ske ved at synliggøre stærke karrieremuligheder i Vesthimmerland (Himmerland) over for dansk og udenlandsk arbejdskraft samtidig med, at der sættes fokus på en øget, serviceorienteret bosætningsindsats

For at understøtte ovenstående anbefales en todelt proces som omhandler en indsats der kan iværksættes her og nu (den korte bane) samt en indsats, der kræver et længere tilløb (den lange bane).

Målgruppe

WorkLiveInVesthimmerland arbejder med en bred målgruppe. Det er både danske og internationale borgere, fra højt til lavuddannede inden for de brancher, hvor virksomhederne i Vesthimmerland har de største udfordringer med at rekruttere de rette medarbejdere.

Den korte bane - hvad vil vi her og nu

De første aktiviteter tager udgangspunkt i indsatsområdet fastholdelse. Det er vigtigt at sætte en række opgaver i gang, der har fokus på bosætningsaktiviteter med henblik på at understøtte virksomhedernes akutte rekrutteringsbehov.

WorkLiveInVesthimmerland skal stå parat med et velfungerende velkomstapparat for danske og udenlandske tilflyttede familier. Et velfungerende velkomstapparat skal være tilbud for hele familien, og skal omfatte rådgivning til Myndighedsdanmark, koordinering og tilbud vedrørende bosætning, skole/uddannelse samt præsentation af kommunens sociale, kultur og fritidstilbud. Børnene skal i skole og de unge skal i uddannelse. Derudover skal der være information og rådgivning om en lang række praktiske hverdagsting og andre forhold for at få give familien en god start i Vesthimmerlands kommune.

Til at løse denne opgave ønskes ansættelse af en bosætningskonsulent – som udgangspunkt i en 3 årig periode, men opstart januar 2020.

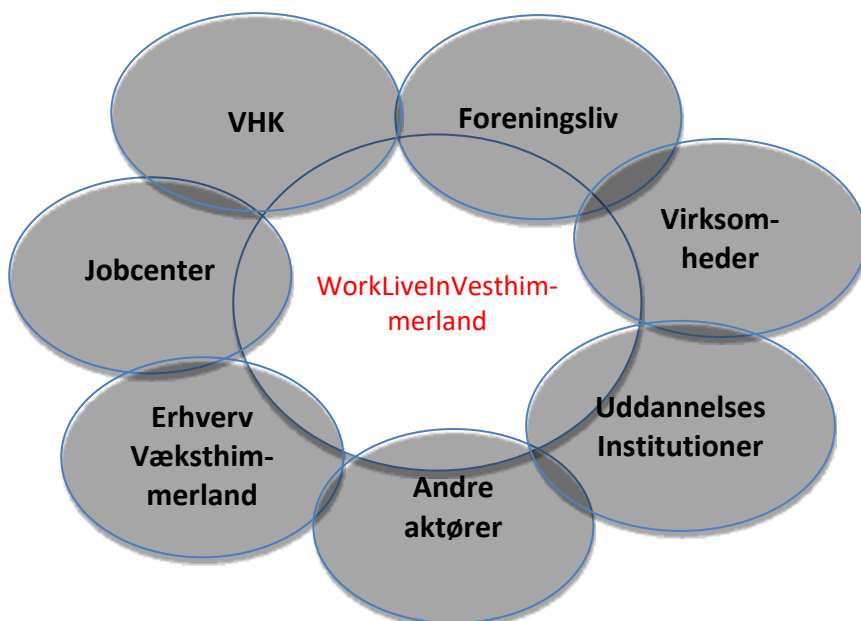
Aktiviteter

Bosætningskonsulenten får til opgave at iværksætte følgende aktiviteter:

- Etablere tæt samarbejde med virksomhederne
- Alle opgaver ift. bosætning af nye borgere/familier
- Tilbyde velkomstpakker til alle
- Udarbejde Integrationsplan til udenlandske familier til lokalsamfundet
- Etablere tæt samarbejde med foreningskonsulent samt landsbycoach i Vesthimmerlands kommune
- Kontakt til/viden om Myndighedsdanmark
- Etablering af spouseprogram (job til ægtefæller /partnere) i samarbejde med virksomheder, blandt andet qua målrettet indsats fra jobcentret
- Opbygning af netværk i såvel den private som den offentlige sektor (virksomheder, uddannelsesinstitutionerne, brancheorganisationer, WorkinDenmark m.m.)

Profil

For at sikre en optimal indsats, skal bosætningskonsulenten sørge for at en lang række lokale og eksterne samarbejdspartnere inkluderes i de sammenhænge, der er relevante, da de hver især spiller en væsentlig rolle i bestræbelsen på at fastholde ny arbejdskraft og deres familier. Det handler om at aktivere de mange virksomheder, foreninger og andre interessenter i de forskellige lokalsamfund i Vesthimmerland. Den nye bosætningskonsulent skal være til stede, gå forrest og være i stand til at koordinere indsatsen sammen med samarbejdspartnerne, som illustreret herunder.

Resultatmål og evaluering

Der opstilles resultatmål for bosætningskonsulentens indsats:

- Medvirket til udvidelse af rekrutteringspuljen – således virksomhederne oplever øgede muligheder for at få den arbejdskraft, de ønsker
- Indgået samarbejdsaftaler med 50 virksomheder vedrørende medrejsende ægtefæller (spouses) i løbet af projektperioden (efter første år forventes indgået min. 10 aftaler)
- Udarbejdet konkrete velkomstpakker på alle relevante sprog
- Synliggjort Vesthimmerlands Kommunes indsats samt muligheder (qua sociale medier, hjemmeside m.m.)
- Etableret samarbejdsaftaler med lokalsamfundene
- Etableret af samarbejde med foreningskonsulent samt landsbycoach

Projektet evalueres midtvejs samt ved udløb.

Økonomi

Ansættelse af bosætningskonsulent i en 3 årig periode.

Samlet udgift udgør 1,5 mio. kr. fordelt med 500.000 kr. pr. år.

Projektperiode

1.januar 2020 til udgangen af 2022

Hvad vil vi gerne på længere sigt

Som tidligere beskrevet er tiltrækning et langt sejt træk og det kræver et veletableret samarbejde ikke mindst med virksomhederne, ligeledes som det kræver at der løbende sker udvikling af samarbejdet og mulighederne for løbende at øge puljen af arbejdskraft i et større perspektiv.

Ideen er at få etablere en organisatorisk ramme for samarbejde med virksomheder og andre relevante aktører om aktiviteter, udvikling af viden m.m. for at understøtte tiltrækning og fastholdelse af arbejdskraft.

Inspiration er hentet fra Work- live- stay (WLS) i Vejle (www.worklifestay.dk) som er den regionale aktør i Syddanmark og har til formål at sikre en regional koordineret og fokuseret indsats, der skal skabe bedre muligheder for alle virksomheder i regionen i deres indsatser for at tiltrække, modtage og fastholde kvalificeret arbejdskraft..

Efter en udviklings-/modningsproces på cirka 2 1/2 år (finansieret af Region Syd) har WLS fået etableret et samarbejde/ en organisatorisk ramme i form af en forening bestående af virksomheder, kommuner og organisation med den mission at forbedre virksomheders muligheder for at vækste ved at sikre optimale rammer for tiltrækning, modtagelse og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft, således at den nødvendige arbejdskraft er til rådighed.

I udviklings- og modningsprocessen har der været iværksat en dybdegående undersøgelse af virksomhedernes behov og ønsker (behovsanalyse) som blandt andet har været fundamentet for udvikling

og implementering af en digital platform, som er et centralt element. Her kan alle aktører tilgå oplysninger som vedrører tiltrækning, modtagelse og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft.

Foreningen er selvfinansierende qua medlemskontingent, projektf finansiering og i mindre grad salg af ydelser.

En lokal indsats inspireret af ovenstående omfatter følgende aktiviteter:

Aktiviteter

- Kick off med følgegruppe (advisoryboard) af udvalgte virksomheder – (behov og ønsker)
- Gennemførelse af behovsanalyse (repræsentativ)
- Beskrivelse af scenarier for organisering på sigt samt økonomi
- Strategi for tiltrækning (det lange seje træk)- branding/synlighed
- Udvikling af ambassadørkorps
- Udvikling og etablering af digital platform

For at indfri målet om etablering af en organisatorisk ramme for samarbejde med virksomheder og andre relevante aktører om aktiviteter, udvikling af viden m.m. for at understøtte tiltrækning og fastholdelse af arbejdskraft tænkes følgende scenarier:

- Scenarie A: En Vesthimmerlands Kommunemodel

Hvor Vesthimmerlands Kommune alene etablerer den beskrevne indsats

- Scenarie B: En Himmerlandsmodel

Hvor mulighederne for et Himmerlandsmodel/samarbejde afdækkes. Her kan der i givet fald bygges ovenpå eksisterende samarbejde, idet Rebild, Mariagerfjord og Vesthimmerlands Kommune allerede har etableret et strategisk samarbejde i form af Rekruttering Himmerland, som har til formål at understøtte, at virksomhederne får den arbejdskraft de behøver, således der kan sikres fortsat vækst (se bilag).

En Himmerlandsmodel vil i givet fald kræve præsentation af idéen til de respektive kommuner, samarbejde med i forhold til udvikling af set up samt efterfølgende politisk godkendelse i alle tre kommuner.

For begge scenarier gælder ansættelse af en konsulent/analysemedarbejder i en 2 årig periode som har til opgave at analysere, udvikle og forankre.

Økonomi

Udgift:

Ansættelse af analysemedarbejder/ konsulent i en 2 årig periode

Finansiering kan ske via kommunale midler og/eller via ekstern finansiering/puljemidler fx qua Business Region North, landdistriktsmidler eller andre.

Der har været afholdt møde med den lokale LAG konsulent, der umiddelbart er positiv over for indsatsen

Den samlede udgift (uafhængig af valg af scenarie) forventes af udgøre 1,3 mio. kr. fordelt med 500.000 kr. (lønudgift) år 1 samt 800.000 kr. år 2 (lønudgift samt udgifter til etablering af digital platform, branding m.m.).

Finansiering

Scenarie A: En Vesthimmerlands kommunemodel:

Vesthimmerlands Kommune finansierer udgifterne til indsatsen. Yderligere afsøges muligheder for ekstern medfinansiering (puljer, landdistriktsmidler m.m.)

Scenarie B: En Himmerlandsmodel

Kommunal finansiering af udgifterne til indsatsen - ligelig fordeling mellem de deltagende kommuner.

Den samlede udgift pr. deltagende kommune forventes at udgøre 435.00 kr.

Yderligere afsøges muligheder for ekstern medfinansiering (puljer, landdistriktsmidler m.m.)

Projektperiode

1.januar 2021 til udgangen af 2022.

Organisering

Det anbefales

- At den nuværende styregruppe bestående af Erhvervschefen, Afdelingschefen for Byrådssekretariatet, HR, Kommunikation og Udvikling samt Uddannelses- og Arbejdsmarkedschefen bibeholdes, dels for at understøtte og koordinere det interne samarbejde i relation til indsatsen på den korte bane (bosætningskonsulenten), dels for at understøtte indsatsen på den lange bane.
- At beslutningen vedrørende den organisatoriske forankring af WorkLiveInVesthimmerland træffes af direktørgruppen (Byrådet) i løbet af efteråret 2019
- At styregruppen understøttes af konsulentbistand fra henholdsvis Byrådssekretariatet samt fra Børne- og Arbejdsmarkedsforvaltningen.